

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni Pesten, csak a kiadónál (a Beimel-féle nyomdában, aldu-nasor, Piaristák épülete) vidéken a k. postahivataloknál.

Előfizetési ár:

Julius elejétől kezdve félévre. Pesten házhozhozóval 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

Évnyegyedre Pesten 2 ft 30 kr. vidékre postán 3 ft 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadjunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. szottok.

A követválasztások itt ott már megkezdtek. Fehérvár városa: Battyányi István, (Unbekant)

Szabolcsból tudunk hármat: Bónist Eleket és Kállay Ödönt. Mindnyájan derek magyar emberek, s milyen csak Szabolcsban terem.

Czegléd városa valami Varga nevű embert, egy a politikában igazi csizmadiát küldött.

Kőrös városa: Tanárki uramat, kinek elválasztatásában az a jux van, hogy Nyári Pálra is ment vagy száz és néhány szavazat, s most ezen jó ur azt hiszi, hogy ő Nyári Pál ellenében győzött! — holott itt e népszerű névvel csak manővroztak, mert Nyári Pál a ráczkevi kerületnek ígérkezett el.

A pestmegyei választások a ránc következő vasárnapra tüzetek ki.

Biharban a követi székeket a tekintetes nemessé vármegye conferentiája már előre szétosztotta. Ha hinni lehet a híreknek, Bóti Ödön nem akar a párikamrában ülni, inkább lemond a főispánságról. Ez esetben sajnálattal tudatjuk, hogy Bóti Ödön a radical Szacsvai ellenében akar fellépni.

Monor (Pest megye) követe az egyenes lelkű és annyira szeretett Patay József lesz. Ellenében Tahi kamarás ur lép fel. Egy kedves mákvirág, ki mint beszél: azt hiszi, hogy a magyar oppositio csak azzal is, mit 1844dikig a törvényhozás útján már kivitt, a hazában több pusztítás tett mint a török és tatár mindössze véve.

Tahi Kamarás a választás napján minden golyóvetésnek: Samiel-t fog kiáltani.

Abonyban is furcsán mennek a dolgok: Török Sándor radical ellenében a schlendrian Nagy József viaskodik nagy kétségbe esetten. E párt re-

ményét veszve ma reggel a követi szék elfoglalására Teleki Lászlót hívta meg. Értjük, kedves urambátyaim jó volna itt is egy az egész hazában kedvenc névvel úgy mint Kőrösön Nyári Pállal manővrozni.

Szalonokban azt mondják, a követséget Graefl József kezéből az ördög s im veszi ki. E válaszára mi is teljes szívünkkel éljont kiáltunk. Graefl József a magyar pártól, kijelöltetve a pesti városi bíróságra nyolczszáz szavazatnál többet kapott.

A pestvárosi kövelekről még semmit sem hallani. Előbb való a restauratio! —

Debreczen városa Deák Ferencz, Tar Károly, s harmadik nem jut eszünkbe.

Gyöngyös Almási Pált választá meg. Éljen! —

Egerből Csiki Sándor szándékozik jönni. Liberális bátor és merész ember, reméljük ebben a szűk időben tulipános stílusa le fog róla fargódni.

Az illyr mozgalmakkal rettenetesen rozsol vagyunk.

Ha történnék egy pár rokonszenvi nyilatkozat, az a bir szárnyain rendkívüli nagyságban érkezik hozzánk, s itt a lényelemszerető párt benne kedves megnyuzását li.

Egyenes tu lósitást vettünk, melly szerént Ujvidék környékén a veszedlem a legkomolyabb.

Hrabovszkinak nincs több 1500 katonájánál, s ellenében két rácz sereg van. Egyik a római sáncok között, másik Karlovicz mellett.

E két tábor most egyesült.

A magyar katonaság a phanatizmussal vetélkedő harczi vágygyal van. Karlovicz megrohanásakor a tulzón lelkesedés embereinket majd veszélybe döntötte. Kevés hja volt, hogy a visszajöveti utat az ellenség át nem metszette. Csak a general előrelátása akadályoztatta meg.

Csernovics kir. biztos segédjei a péterváradivarban sem voltak személyes bátorságban, egyenkint jöttek vissza, az egyik dragonyos ruhában, a másik mint furir.

Kár volt szép szakálukért.

A Dom Miguel ezred tisztjei közül igen sok horvát van.

Egy lengyel hadnagy Izasecsko a harcban igen megkülönbözteté magát.

Egy Kádár nevű közember egy koesmából nyolcz ráczot szétvert s egy maga indult meg Karlovicz ellen. Persze visszatartóztatott.

Karlovicz igaz' hogy 14 helyen gyújtott meg de a esendes időben ugyanannyi háznál nem égett el több.

A belső városban felbőszült katonáink igen

sok vért ontottak. Dühösek voltak, mert az ablakokból lödöztek rájuk.

Az altisztek között temérdek ama jóféle fajta a kicsipott debreczeni diák: ezek a kétes gondolkozású tiszteket ugyancsak móresben tartják.

Kun-Szent-Miklos, jun. 15 1848.

Eljött az idő, midőn nemzetté lett a nép, s ő választja képviselőit az országgyűlésre, nem pedig a nemesség. Kaptam az alkalmon, hogy a ki eddig az irodalomban képviseljen most az országgyűlésen is . . . ki ismerné jobban szükségét, mint én? ki védelmezné a lekesedettebben jogait, mint én? hiszen a nép az én vallásom. Istenem!

Lejöttem szülőföldemre Kis-Kunságba, proclamatiot osztottam szét a nép között, azt az egész kerület választóinak nemkaputos része lelkesedés el fogadta, s egy hangon azt beszélték, hogy engem választanak követnek. Néhány napra fölrándultam Pestre, s mire ismét visszajöttem, ally horrasztó hírek kerengtek földem, millyek csak a legelvetemedettebb gonosztévőt illetik. Kik terjesztették ezen híreket? természetesen a kaputosok. Mindazáltal a szentmiklosi nép látni és hallani kívánt, hozzám jöttek deputatuban vagy két százan. — Elmentem velök a városházához, s bejelenttem a tanácsnak, hogy népgyűlést fogok tartani. Rám rőfent a berzenkedő sültisznőcsoport, s el akarta tiltani fölléptemet. Nem engedtem. Végre bele egy ztek ally föltét alatt, ha minden következményért magamra vállalom a felelősséget, s ha tartandó beszédemet előlegesen bemutatom nekik írásban. Az első föltételt elfogadtam, a másikat nem fogadtam el két okból, először mert magam sem tudtam még, mit fogok beszélni, másodsor mert, ha előre készítettem volna is beszédemet, nem azért törültük el marcius 15-kén a censurát, hogy munkámat egy kupaknatis vizsgálata alá bpcásam. Azt kérdezte a bírő. egy nagyreményű fiatal mákvirág a kaputosok fájából, hogy miről fogok hát beszélni? mondám: a követválasztásról, és azon rágalmakról melyeket távolétemben rám kentek. Iszonyún fölfortyant, hogy a követválasztásról szónokolhatok, de bírői minden hatalmával tiltja, magamat a vádak alól mentenem. Oh bírók példányképe! ellenem minden aljasságot hagyot terjeszteni s terjesztett ő maga is, és tölem eltiltja, hogy ne merjem igazolni magamat! és ez ott történt a városházában, az igazság templomában! igazság istenaszonya, miért tartod mérzes kézzel azt a kardot, miért nem vágod le vele ha fejét-nem is, legalább orrát és fülét?

Kiálltam a városház elé, s beszélttem az összegyűlt néphez a követválasztásról és hallgattam a

rám sujtott vádokról, nem a bírói parancs következtében, hanem láttam a néparczáról, hogy ha emlitem is rágalmazóimat (kik a városház egyik ablakából néztek) azonnal berontanok, s szétszaggatják őket, mint a rosz bankókat.

Még mikor a városház teremébe érkekeztem az érdemes tanácsal, véletlenül megcsördült oldalamon a kard, erre a nép ott kinn elkiáltja: „baj van, Petőfit bántják!“ s betódultak, és csak akkor csilapodtak le, midőn meggyőződtek, hogy nem akarnak bántani. Elvégezvén dolgomat a tanácsal, a nép harsogó éljenzés közt kísért ki, s a mint később megtudtam: míg beszéltem közülük, többen kinyitott bicskákkal álltak körülöm . . . azt hallották, hogy, a mint ők nevezik a kaputosokat, a farizeusok le akarnak engem beszédem közben rántani. . . . el voltam határozva, hogy a ki hozzám nyul, irgalmatlanul legyilkolják. Szerencséjökre moczzann' sem mertek, a népgyűlés a legnagyobb renddel osztolt szét, s az egész város köznépe mellém esküdt és azóta tántoríthatlanok hívéim a mai napig.

Délután átrándultam Szabadszállásra egy kis körülnézés végett. Egy tanácsbelitől magától hallottam, hogy a nép csaknem kivétel nélkül részemen van, valamint a laczháziak és fülöpszállásiak is.

— Nyugottan mentem vissza Szent-Miklósra, semmi kétségem nem lévén többé felőle, hogy én leszek a követ. Isten látja lelkemet miért örültem a megüyerendő követségnek: dicvágyból is haszonlesésből-é, vagy egyedül azért, hogy a nép boldogságáért küzdjek?

Mire visszatértem Szent-Miklósra, a dicső kaputosok újra szaporiták az ócsárlásokat rágalmakat, hazugságokat ellenem, többek között, hogy az én délelőtti beszédemet egy ujságból loptam, hogy most délután Szabadszállásba be sem eresztettek, hanem a város végéről visszakergettek stb. stb. —

Tegnapelőtt délután egy barátomhoz, kinél itt szállva vagyok, egy levél érkezett a szabadszállási várospecséttel s, Szabadszállás városa bírái“ aláírással. Ez becsületére válnék a legutolsó kanásznak, a legelső jezsuitának és Metternichnek. Tartalma többek között: „Ezen fenyegető veszélyt a fanaticus izgató Petőfinek követünkül magát feltolni akaró erénytelensége (???) okozá, hinek nálunk és voltak ugyan néhány követői, kik elámittatva lévén, nem tudták, hogy milly viperafajt akartak keblökbe rejteni, de hála a nemzetek nemtőjének, ezen polgárok felvilágosodva átlátták sőt elismerni készek balvéleményeikből könnyen lehető végveszélyét kedves nemzetünknek.

Petőli egy polgártársunk azon kérdésére, hogy mikor leend már béke honunkban, azt felele, hogy soha sem, míg ezen ország vissza nem száll azokra, kiké volt? t. i. a tótokra; — ebből átláthatni, hogy milly veszélyes lenne egy illy alacsonjellémű egyént több jeles hazafiak mellőztével személyünk országos képviselőjéül küldeni követnek, kiről folteszi már minden polgár, hogy bennünket kész lenne eladni a legcsekélyebb árért. — Illyen állásában a dolognak ma nálunk közgyűlés tartatván, elhatározatott, hogy tisztelt polgártársunk által tudtára adni kívánjuk Petőfinek, hogy ha személyos bátorsága is élete kedves, igen jól tenna ha a jövő nemzeti gyűlésre menő követ választására a jövő csőtörtőkön közlünk meg nem jelenik mert a nép ingerült s nem állhatunk jól, méltó haragja fölgerjedésében lehető dühíért,“ stb. — Ba-

rátom, kihez e levél intézve volt, át adta ezt nekem. Azt gondoltam, hogy e terroristicus levéllel csak el akarnak engem oltan ijeszteni, de elhatároztam, hogy ha igazán akármilyen ingerült is a nép ellenem a rám árasztott becsteleem rágalmak következtében meg fogok a választáson jelenni, s az ingerülteket fölvilágosítom és lecsillapítom . . . de ha ezt el nem érném és, ott leszek csak azért is, nehogy párthiveim méltóbosszankodással azt mondják, hogy elhagytam őket, kik olly tántoríthatlanul ragaszkodtak hozzám. Tegnapeste felé átmentem szabadszállásra. Egy ismerőmhöz száltam. Midőn ott megláttak, az egész háznép iszonyu rémületbe esett, alig voltak képesek ennyit mondani, —

— Az istenért távozzék el tüstént, ebben a szempillantásban, mert mindjárt agyon verik. Tegnapelőtt majd éjfélig tartottak népgyűlést ön ellen a kapatosok, s a népet felbőszítették. A pap, kinek fia akar követ lenni, azt mondta; mihelyt bejön ön a városba, azonnal félre vereti a harangokat. Távozzék, ha élete kedves!

Egy rokonom lélekszakadva futott hozzám, s ugyanezeket beszélte s én már hajlandó voltam a visszafordulásra nem a magam személyét féltve, hanem feleségemet, ki velem volt. Gondolám, hogy agyon csak nem vernek, még bántani sem fognak, azt hiszem, de tudja isten millyen scandalosus jelenés történik, s hogy lássa, hogy halgassa azt végig feleségem? Mondám neki, hogy menjünk vissza de ő határozottan azt felelte, hogy nem megyünk, itt fogunk maradni, itt kell maradnunk; ha agyon akarnak bennünket verni, jól van, verjenek agyon, hanem azt ne mondhasssa senki, hogy te hátráltál. —

Igy szolt feleségem, s én bele egyeztem, hogy maradunk, sőt azonnal fölmentem a városházához ott nagyon meghökkentek várallan, ingyen sem remélt megjelenésem. Leesett az álla valamennyinek. A főjegyző, ki egyetlen jó emberem a kaputosok között Szabadszálláson, elbeszélte az ellenem tartott népgyűlést, mellyben őt az érdemes tanács arra akarta erővel kényszeríteni, hogy engem hivatalosan rágalmazzon, becstelenítsen, mire ő mint becsületos ember természetesen rá nem állt. Néhány jelenlévő kaputos siberder szörnyűkép mentegetődzött, hogy ők soha sem támadták meg jellememet, hanem csak elveimet. Oh ti . . . tudjátok is ti, mi az a jellem, mi az az elv! —

A mint estvefelé visszamentem szállásomra, számos gazda emberrel találkoztam, kik mindnyájan nyájasan köszöntek. No, mondok hiszen minden jól van, az urak megszeppentek, a nép szívesen lát! Éjjel ugy tíz óra felé muzsikaszó és kurjongatás keltett föl álmomból. A pap fiát éltették, mint követet. Kinéztem, ott kinn a háznépe mondja hogy az egész várost itatja a pap. Miután látták az alávalók, a becstelenek, hogy semmi rágalommal, semmi gyalázzással el nem hódíthatják tőlem az embereket, a végsőre vetemedtek, borral és pálinkával vették el a szegény szánakozásra méltó nép esztét, hogy én ellenem, és így önnön maga ellen forduljon! Az ivás és ordítózás egész éjjel tartott.

Másnap korán reggel fölmentem a városházához, hogy ott bevarjam a vidékieket, s ha mindnyájan együtt lesznek a választás előtt igazoljam magamat, a rám dobált vádak ellen. Néhány perczig álhatan ott magamban, midőn mellettem e-

szót hallok „szemtelen“ oda pillantok, ki szolt? — hát egy tiszteletreméltó individuum, ki fiatal korában az apjától egyszer negyven bankó forintot kért kölcsön; adott is neki. Később tudta meg az apám, hogy a jó madár saját apjától pusztát pisztolyt és lovat lopott s elugrott pusztai betyárnak . . . Egy ideig betyárkodott, azután elfogták, s utóbb szabadszállási bíró lett, és ettől fogva nem a szomszéd határokat, hanem csak születése városát lopta. Ez az ember, ha ugyan embernek lehet nevezni, mondá nagy részegen mellettem hogy „szemtelen“. Meg se gondoltam, hogy rótam beszél, a mint feléje fordulok, azt mondja: „igen, igen, szemtelen! mit szemtelenkedik itt?“

Oda léptem hozzá, s így szólék:

— Kérem az urat, válogassa meg a szavakat.

— Nem válogatom meg a szavakat, felelt a részeg pimasz, hogy mer az ur itt szemtelenkedni?

Még egyszer ismétlem, szólék, válogassa meg a szavakat!

Mire ezt kimondtam, azt vettem észre, hogy körülveit egy egész dühöngő részeg csorda. A jel meg volt adva, mindenholnan tudtak felém, s több mint száz torok bögte körülöttem:

— Ez a hazaáruló, ez az akasztófárávaló muszka spion, a ki el akarja adni az országot; szaggasd szét, üsd agyon!

— Megálljatok, polgárok, kiálték, hagyatok szólni, hadd igazoljam magamat!

— Nem hagyjuk szólni, agyon üjtük! így üvöltöttek iszonyu szidalmak, piszkolások, káromkodások között. Ekkor már a kapu alá toltak; látván, hogy szóhoz nem jutok, kérdém, hol a bíró?

— Én vagyok, mit akar? szoll mellettem egy vén ember.

— Bíró uram, mondám felelős lesz érte, ha bántanak!

A leszek, ha lehet, válaszolt a bíró; jöjön hát föl. —

Fölkisért az emeletbe. Ott találkoztam a követválasztási bizottmány elnökével, egy kicsapott notáriussal ki a népgyűlésen azt nyilatkoztatta, hogyha a nép agyon nem ver, ő fog agyonlőni.

Ugyan minek jött ide, hogy mert ide jönni? szolt ez, miután a nép ugy föl van ingerülve ön ellen?

— Ki ingerelte föl? én-e vagy önök? feleltem; egyébiránt ez nem kérdés, csak annyit mondok, hogy ön és a bíró felelősek értem.

Ha ebben a pillanatban el nem takarodik ön a városból, felelt a kicsapott notárius, mi nem keszkesdünk életeért!

Igy tehát nincs mit tennem, szólók, mint távoznom, de arra ügyeljenek, hogy ne csak személyemet ne bántsák, de még csak ne is insultáljanak. Valóban gyönyörű! így értelmekzik önök a szabadságot? így gyalázzák meg önök saját városukat, mellynek neve Szabadszállás!

— Az a szabadság, felelt e közválasztási bizottmány elnöke, a kicsapott notárius, az a szabadság, hogy a ki nem tetszik a népnek, azt kikergetik a városból.

Ezalatt feljött a vén pap is, ki fia érdekében, huszonnégy akó borral prédikáltatott az éjjel a népnek, s biztatott, hogy ne féljek, nem fognak bántani, csak távozzam.

— Ne féljek? szólék, hát jöttem volna-e ide, ha félnék!

Lekísérték az udvarra, a városház előtt még mindig ordított a részeg csorda. Fegyveres nemzetőrök álltak elő, és körülvettek.

— De így gyalog csak nem utazhatom el, mondám, be kell várnom, míg kocsim megérkezik Szent-Miklósról.

Addig nem várhatunk, szolt a kicsapott notarius, mindjárt indulnia kell önnek, tovább nem tartóztathatjuk a népet. Majd szerzünk mi kocsi... épen ott áll egy készen... hajts utánnunk kocsis!

S mentem a város végéig, hol szállva voltam, gyalog, fegyveres nemzetőröktől körülvéve, csak az hiányzott, hogy kezemet hátra nem kötötték.

Fölrakták holmimat, fölültem feleségemmel s indultunk Szent-Miklósrá. Már jó darabig mentünk, midőn rákiáltak a kocsisra:

— Hová megyünk, hisz ez nem a Szent-Miklósi ut!

— De biz az uram, felelt a kocsis, de nem az országút, majd ott a bösztöri csárdánál rátérünk.

— Hát miért nem megyünk az országúton?

— Megparancsolták, hogy ne azon vigyem az urat.

Én elhallgattam, meg nem foghatván, miért történik ez? mikor már jó messze haladtunk, véletlenül az országút felé pillantottam, s láttam nagy távolban az én zászlómmal a szentmiklósi és laczházi kocsiakat, melyek mind az én embe-reimet vitték. Ekkor világosodtam fel... így játszottak ki, hogy embereimmel ne találkozom. Ir-tóztató dühvel érttem haza. Dél felé visszajöttem a szentmiklósiak és laczháziak hasonló dühvel, s ők beszélték el, mi történt velök.

Már mikor Szabadszállás felé mentek, a bösztöri csárdánál, egy ember fogadta őket a pap fiának nevében:

— A ki nem Petőfi, ide jön és egyék igyék, a ki pedig Petőfi, be ne menjen Szabadszállásra, mert mind agyon verik!

Embereim közül egy sem tántorodott el, se a csábításra, se az ijesztésre. Szabadszálláshoz ér-vén, a város végén azzal fogadták őket a hely-beliek, hogy Petőfi már eltávozott, ő maga kérte a tanácsot összetett kezekkel, hogy csak vitessék el őt, de azért be ne vigyék azt a zászlót, mellyen Petőfi neve van, mert mihelyt egy lépést tesznek vele, végök van. Barátom, kinél szállva vagyok, többed magával bement a városházhoz, kituda-kolni a dolog mibenlétét. A mint nevemet emli-tette, rá kiáltottak, hogy ki ne mondja nevemet, mert halál fia lesz.

Hirtelen zaj támad, hogy a város végén öz-szetűköztek a helybeliek és a szentmiklósiak. Erre a bentlevő szentmiklósiak kifutottak társaik védel-mére, de a hír szerencsére csak kóhalmány volt. Tanácskoztak, mit tegyenek, bemenjenek-e vagy sem? az oda való fől voltak fegyverkezve pus-kákkal, kardokkal, sőt kaszákkal és vasvillákkal is. Jött egy deputatio a városházról, melly azt mondta, hogy bemehetnek bizton, mert már le-rakták a fegyvert. — E nyilatkozattal elis-merték, hogy csakugyan fől voltak fegyverkezve, s az én embereim, kiknél még bot sem volt, azt mondván, hogy a mint letették, fől is vehetik is-mét a fegyvereket, visszafordultak, de azon szám-dékkal, hogy ha engem még utolérnek, vissza vizsnek magokkal a választásra, ha mindnyájo-kat lelővöldözik és agyonverik is. — Szerencsére

csak itt Szent-Miklóson találkoztak már velem, hol csendre és rendre intettem őket, azzal biztatván, hogy a törvény majd elégtételt ad nekik, a mi-ben nem kételkedem.

Szabadszálláson egy hanggal, szavazás nélkül kikiáltották követnek a pap fiát, egy gögös buta embert, ki azon felül Szluha teremtménye...

Ekkép ment végbe a követválasztás. Nem hamisítottam egy tényt sem, de csak egy szót sem, isten engem úgy segéljen ezen és a más világon!

És azok, kik ellenem lázították a népet, örökké azt beszélték, hogy én lázítottam, én vagyok a lá-zító... Hab, ha lázítottam volna, azóta a szentmik-lósi és szabadszállási kaputosok csontjai szétszórva hevernének, és rajtok a kutyák rágódnának. Ez csak egy két szömba került volna, de én voltam a ki mindig csillapítottam, rendre intettem a né-pet, én gátoltam meg az összeűközéseket.

Soha sem ostromolta szemtelenebbül a becsü-letelességet és igazságot a gazemberség, mint ezen esetben. Azzal kezdték, hogy gyűlöltté tegyenek a nép előtt, nyomtatott proclamatiom által, mit to-lakodásnak magyaráztak. Ezzel nem boldogulván azt hozták föl, hogy repellicanus vagyok. Soh' se bánjuk mi, ha republicánus is, felelt a nép, „hadd legyen, azért követünk lesz.“ — „Ez azon ember, szoltak a farizeusok, ki ellensége a ministerium-nak és a királynak!“ erre a nép így válaszolt: „nem bánjuk mi, akárkinek az ellensége, de mi-nekünk barátunk, azért követ lesz. A ministerek és a király nagy urak, lesz elég barátjuk az or-szágyűlésen, nekünk pedig vagy sem.“ Midőn az effélék sem használtak, kezdtek becstelenteni, hogy én olyan ember vagyok, kinek már Pesten nem is szabad szólnia, kit Pestről kiiltottak, ki-nek megbuktatását, bezáratását, agyonveretését jó szívvvel fogja venni a ministerium, és az egész nemzet, s hogy én az illirnek, oroszoknak és ki tudja kinek el akarom adni az országot, s minthogy még ezen gyalázatosságok által sem hitték biztosnak győzedelmüket, az utolsó éjjel leitatták a népet, s a részeg tömeggel erőszakosan buktattak meg. — Hogy nevezem ezt az eljárást? erre egy ujszót kellene feltalálni, mert az ördögi gonoszság eh-hez képest krisztusi erény! —

Ti néhány becsületes kaputos emberek, kik a magatok veszélyeztetésével is pártomon, és így a nép pártján voltatok, fölirtam neveiteket, s nem fogom elfeledni. De fölirtam a ti neveiteket is, ti nem tudom micsodák, kik ellenségeim, és így a nép ellenségei voltatok, s csak annyit mondok nektek, hogy két szót tanultam Erdélyben az olá-hoktól, ez a két szó: „czine mintye!“

És ennek ma kellett történnie, hogy engem, mint orosz spiont, mint hazaárulót, agyon akart verni a magyar nép, ma június 15kén... ma há-rom hónapja, hogy martius 15-dike volt, midőn első valék azok közt, kik a magyra nép szabadsá-gáért szót emeltek, sikra szálltak! — De én azért nem a népet kárhoztatom, hanem amitőit, félre-vezetőit, kiket egykor törvény és isten egyaránt meglakoltat... a nép is előttem szent, annyival inkább szent, mert gyöngé, mint a gyermek. — Dicsértessék a nép neve most és mind örökké!*)

Petőfi Sándor.

*) Kérem minden becsületeselvű szerkeztőtár-samat, hogy e cikket lapjában közölni szí-veskedjék.

Petőfi Sándor.

Bácsmegeye Pesthez sebes futárt küldött rögtöni 10,000 nemzetőr küldésért.

A bácsmegeyei ráczok hallgatnak de ha rokon-feleik jönnek megválnak mi fog történni.

Önkénytes sereg? — Még eddig katonásdi. Hrabovszki 1,500katonával bir. Ha kimegy a várból atömeg erőt vehet s aMagyarország kulcsaPéter-várad az ellenség kezébe jutt.

Éljen a posztó concursus!

Pest jun 19.

Sokat gondolkodtunk és vitatkoztunk arról, mi lehet oka azon ingerültségnek, melly pár hetek előtt olyan zajongó volt az ország minden ré-szeiben — a Martius 15-ke irányában.

És nem azért gondolkodtunk s nem azért vi-tatkoztunk, mintha a zaj és ingerültség meggyö-ződéseinket megingatták volna, mintha ama de-monstratiok tollunkból kifolyo eszmeinkre befo-lyással lehettek volna: nem, mi gondolkodtunk és vitatkoztunk csupán azon okból, mert a capacitá-lásnak — ha az okszerűleg támogattatik őszinte barátjai vagyunk.

A zaj az ingerültség, a demonstratiok — mint illet — megszűntek csak itt ott üget még egy el-elkéselt bizalom szavazo, ki csak azért járul elő, hogy elmondhassák róla, miképp ő is ott volt; csak itt ott lobognak fel egyes lángjai az auto-da-féek lecsilapult tűzének, mint nagy zajt ütött de ártalmatlan égi háboru elvonult utovillá-mai, mellyek annyival kevésbé jelentősek és agasztok, mert még — dörgést sem hallani utánnok.

És ez jól van így. A rögtöni átalakulás min-denütt és mindenben rengéssel jár.

Mi nem ütődünk meg azon, ha az elnyomva tartott töldnépe robotja megszűnésit néhai földes-ura megrabolásával akarja megünnepelni; nem csodálkozunk azon, ha az eddig orűntorgatással sarcasticus megjegyzésekkel emlegett bourgeoisie az egyenlőséget aként magyarázza, hogy már most ő jobb a mágnásnál; s még azon sem bámu-lunk ha a censura alatt tartott táblabirotság a saj-toszabadságot abban helyezi, hogy csak úgy le-hessen írni, mint a tekintetes nemes vármegye és a nemes városi tanács akarja.

Mind ez minket meg nem lep. Ez másképp nem is lehet.

Mi örvendünk, hogy a magyar olvaso közön-ség a sajto szabadság ezen első lázas állapotjából mind inkább kigyógyul, s átlátni kezdi, hogy biz a még sem olyan veszedelmes valami, ha véleménye-inkben elágazunk is csak a végcélban, a haza jólléte előmozdításában, értsünk egyet.

Az ellenünk demonstratiokat ezért teljesen felednök is, — mint olyat, mellynek a mi vagy mások irányában okvetlen előbb utóbb bekövet-kezni kellett — csak némelly e demonstratiókhoz kötött balvélemények, és hibás felfogásból credt ferde nézetekről kívánunk röviden emlékezni.

Fő támadó ok volt irányunkban az, hogy mi elleneinknek, — az illyreknek és szászoknak — honunk ellen kezeikbe fegyvert adunk, hogy czik-keinket lefordítják illyr és német nyelvre, s fel-olvassák Szebenben és Zágrábban, így szólván:

„Íme lássátok, mit mond egy magyar lap Magyarországon fővárosában, Budapesten! hát, ezen ministerium alatt akarnátok e lenni, mellyel saját pártbívei is elégtelenek.“

Az eset lehet igaz. De kérdjük, nem lehet e fordítást csinálni bármely lapból, magából a hivatalos Közlönyből is, hogy azt kihagyatott szavak, öszveszedett kitételek által az illyr vagy szász antinationalis érdek felbűszítésére használni ne lehetne? nem lehet e magából a szent írásból venni ki olly periodusokat, mel'yek magokra — többiekkel egybefüggés nélkül — az apostolokat Azrael karjaiba döntötték volna? nem lehet e Krisztus tanításából elszakasztani szavakat, mellyekért az isten fiát, ördög szüleitjének tarthatnók?

Csak hidegen nézzétek a tárgyakat és lehetlen, hogy nekünk igazat ne adjatok, lehetetlen, hogy demonstratioitok ezen indokát tovább pengténétek.

Második fővád: „a Marcius kikürtöli, hogy az önkéntesek rendezése elhábzott, hogy a nemzetörség épen nincs rendezve, hogy nincs fegyverünk, nincs pénzünk, szóval hogy — gyengék vagyunk, s ez által — t. i. gyengeségünk tudatása által — elleneinket mérészebbekké, elbizotlata bakká teszi, a lázadásnak szilárdulását elősegíti.“

Igaz, a Marcius elmondá a fennebbieket mind, és hála istennek — minden hüség nélkül mondhatjuk, — kikürtöléseinek lett is némi csekély része abban, hogy önkénteseink elrendezésére javítás történt, hogy fegyvereket kaptunk, hogy a nemzetörség elvégre organizáltatik, stb.

Az igaz, hogy kikürtölt gyengeségünket az ellenség is megindhatá, mert bizony mi nem kértünk lajjunk vedőtől bizonyítványt, mellyel kimutathatták volna, hogy ők nemcsak magyar érzelmeük, de sőt bizalom szavazók, és nemcsak bizalom szavazók, de plane nemzeti gyengeségünk osztály részesséi is.

Kz lehet, hogy rettenetes bün volt, csak azt szeretnők tudni, mi módon lehetett volna és némódon lehetne a sajtónak, fogatkozásainkat és gyengeségeinket csak ministereinket, és e fogatkozások, és gyengeségekben sinylő polgártársainkat tudatni.

Csak nem hiszi valaki, hogy a Marciusnak 2000 példányait mind a ministeriumhoz kelle küldenünk?

Vagy tán azt fogja valaki tanácsolni, hogy a szerkesztő és dolgozó társai mindennap processiot járjanak egyik ministertől a másikig, megsgúgnékik egész titokban, hogy „polgárminister“ az önkénteseknek nincsen csizmájuk, de pszt! ne hogy az illyr meghallja; a nemzetörségnek nincs löpora, puskáinak kakasa pedig csak csigákkal huzható fel, de pszt! ne hogy Jellacsics fülébe hasson a csötörtök; a camarilla pedig ugyancsak

dolgozik az unio ellen, de pszt! ne hogy Salmerl vagy Rosenfeld róla értesüljön! Mi ezeket polgárminister csak önnök mondjuk; e titkunkat csak a d fideles manus ministeriales teszszük le, de pszt! ne hogy valaki meghallja!!!

Perse, hogy ilyen eljárás mellett gyengeségünk Jellacsics előtt titok maradt volna, s iszonyatos erőnk képzeletében, szürzsákba öltözte és mellét verve jött volna Budára, pártos fejét maga előtt vitetvén Gayval, ki a magáét hona alatt hozta volna.

Ez minden esetre így történik, ha az az átkozott Pálfi és Csernátoni et socii ki nem kürtölik azon gyengeségeinket, melyeket rájok kívül az ördög sem látott.

Jaj nekünk szegény bünösöknek! mert gyengeségeinknek az ellenséggelit tudatása miatt — önkénteseink ezereként jönnek a zászlók alá, a lelkesedés naponként nő; sőt Karlovicz is öszszvelődöztetik s Jellacsics futamlóban van.

Mind ez a Marcius büne, mely a ministeriumot nem dicséré, hol nem lehet; a Marcius mely, a pecsovicsok gyalázása által a reactionnak szolgál; a Marciusé, mely gyengeségeinket az illyrekkel tudatá, s ez által nekik erőt adott magokat — szétverettetni, a Marciusé, mely Rosenfeld és Schreiber Simonnak cszközt nyújtott, hogy az unio létre ne jöhessen.

Azt is mondják: „a Marcius 15ének ugyan csak örülnek a bukott párt emberei, kik a ministerium elleni kikelésében saját erősödésüket tapasztalják.“

Az igaz, hogy adtunk róluk egy pár biographiát, ajánló levelekkel is szolgáltunk részükre képviselőkké választásukra nézve, s dicséretökben nyelvünk Horácénál is édesebb volt! Na de örülnek is neki, hogy csaknem szc: einének megcsókolni.

De hagyjuk a tréfát. A ministerium maga sincs a bunkós demonstrátorok pártján, sőt igen is tudjuk, hogy lapunknak épen nem ellenségei. — Az ellenzékéből kikelt szabadelvü ministerium nem is lehet az erélyesebb eljárást radicalisabb szel'emet sürgető párt organumának ellensége. A ministerium csak a reactionnak, az a'latni akarásnak, az egyetértést predikáló de bensőleg visszavonásért imádkozó stabilitás embereinek lehet ellensége.

Jaj azon statusnak, melly — kivált jelen időben — egy pillanatig is megáll. Az események locomotivja zuzná szét a pálya közepén gondatlanul időz t. Egy régi görög philosophnak azon paradox állítása, hogy a „természetben nincs mozgás“ egy axiomával veretett le, s ez axioma azt mondja: „a természetben nincs nyugalom.“

Mi örvendünk, hogy ezen axiomát Budapestén magyarálni nem kell; s büszkék vagyunk Magyarországon fővárosára, mellynek intelligens része — ha nem osztá is véleményeinket — holmi nyomorult auto-da-fék és anathema-kiáltásokon felülemelkedve a Marcius 15-ke eljárását egy magasabb és szabad nemzethez illőbb szempontból tudta felfogni.

Ennyit akartunk a — már csaknem általában lecsöndesült — demonstratiók indokaira nézve elmondani. E kor későbbi történetírójának fog jutni a feladat, kellőleg és elfogultság nélkül itélni majd a történetek felett.

Csernátoni.

Éppen most jelentek meg, s

Heckenaszt Gusztáv

könyvkereskedésében, mint szinte minden pesti könyvárusnál kaphatók következő korszerű könyvek:

Pénzügyi levelek

első levél: a

pénzügyi ministerium majus 23 24diki rendeletei.

nBr. Pest 1848. vel. 38l. ára füzve 6 kr. pp.

Költeményei egy elevennek ajánlással a halotthoz

szabadon Herwegh György után

Magos Ernő

150 kötet k.16r. Pest 1848. vel. 166 vel. lap. ára 56 kr.

Az amerikai egyesült státusoknak függetlenségi nyilatkozata

és

a' kotmánya.

Kiadta Fraenkel M. J.

előszóval a kiadótól.

8r. Pest 1848. vel. 38 l. ára 1 ft. 20 kr.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunator Piaristák épülete). — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 KR. PP.**